

فابریکه‌های بزرگ مربا و رُب احداث می‌شود

۳

**د کرنې پراختیا صندوق او د کډوالو او راستنیدونکو
چارو وزارت تر منځ د خه باندې دوه مليارده افغانیو
په ارزښت د پور ورکونې هوکړه لیک لاسليک شو**

۳

ادame حمایت آلمان از برخی پروژه‌های وزارت زراعت

حشم الله غفوری، معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، در نشست مقام‌های افغانستان و آلمان در مورد ادامه همکاری‌های آن کشور از پروژه‌های وزارت زراعت شرکت کرد. در این نشست از جانب افغانستان علاوه بر معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت، معینان وزارت‌های تحصیلات عالی و مالیه و مسؤولان ارشد اداره تنظیم انرژی و شرکت برشنا شرکت داشتند. از جانب آلمان اکسیل زیلدر، سفير آلمان در کابل و دیگر مقام‌های بلندپایه این کشور به صورت آنلاین در این نشست حضور داشتند.

دو طرف در این جلسه در مورد اولویت‌های ملی افغانستان، اشتغال‌زایی، تغییر اقلیم، انرژی، صلح جامع و فرآیند، همکاری در خارج از حوزه اولویت و چهارچوب همکاری‌ها بحث و تبادل نظر کردند. علاوه بر آن، پروژه احیای جنگلات برای امرار حیات (FLRL)، از دیگر محورهای بحث این نشست بود. هدف از تطبیق این پروژه، احیای جنگلات، تنظیم بهتر ایکوسیستم و ارتقای ظرفیت به منظور کاهش اثرات تغییر اقلیم و مقاومت در برابر این تغییرات است.

مقام‌های جمهوری فدرال آلمان در این نشست گفتند که این کشور به حمایت از پروژه‌های وزارت زراعت از جمله اولویت‌های ملی، اکشاف اقتصادی و اکشاف زراعتی افغانستان ادامه می‌دهد.

د کرنې وزیر د فراه مرستیالی والي سره د بزگرانو پر ستونزو خبرې وکړې

انوار الحق احدي وویل، چې سړني وچکالي افغانستان شموله ده او په دې برخه کې مو خپلي طرحې جوړي کړي دي، چې پر بودجه یې د ماليې وزارت له خوا غور کېږي. پساغلې احدي د فراه مرستیالی والي او ورسه مل پلاوی سره په کتنه کې وویل، چې د کرنې وزیر اندوليزه پراختیا ته ژمن دی او امکاناتو ته په کتو به د بزگرانو د ستونزو هوارولو په پار کار ووشې.

د کرنې وزیر دغه راز وویل، چې دمګړې هم د کرنې وزارت یوشمېر پروژې له دلې د کرنې مصولا تو مدیریت پروژه او د کرنې د ودې او کلیوالی پراختیا پروژه (CBARD) په دې ولايت کې خلکو ته چوپوتیاوې وړاندې کوي او پروژې پلي کوي.

د کرنې او براخو کې د کرنې وزارت د پاملنې غوبستونکي شو.

سېھيلا مومن دغه راز وویل، چې سړني وچکالي د فراه ولايت په کرنې مصولا تو په خانګړې توګه د غنمومو پر حاصلا تو بدنه اغږه کړې، چې کروندګر یې له ستونزو سره مخ کړي دي. هغې په دې برخه کې د کرنې وزارت د همکاریو ترڅنګ په دې ولايت کې د غنموما ساتني د یوگدام جورو لو ووانيز هم وکړه.

په همدي حال کې د کرنې، او بولګولو او مالداري وزیر داکتر

د اوپولګولو، آبریزو تنظیم او د کورنیو باغچو جوړولو

د کرنې، او بولګولو او مالداري وزارت د اوپولګولو او طبیعی سرچینو مرستیال حشم الله غفوری او د نړیوال بانک او د کرنې او خوړو خوندیتوب بېړنې پروژې (EATS) چارواکو ترمنځ د اوپولګولو، آبریزو تنظیم او د کورنیو باغچو جوړولو نوې پروژو په لاره واچول شو. په دې غوندې کې، د اوپولګولو نوې پروژو په هکله خبرې اترې وشوې. تنظیم او کورنیو باغچو جوړولو په هکله خبرې اترې وشوې. د دغه پروژو تولیز ارزښت ۳۵.۷ میلیونه دالر ده، چې د نړیوال بانک له خوا ورکول کېږي او د کرنې د ودې او خوړو خوندیتوب بېړنې پروژې له خوا د کرنې وزارت په همکاری د هېواد ۳۴ ولایتونو کې پلي کړي. د کرنې وزارت د اوپولګولو او طبیعی سرچینو مرستیال حشم الله غفوری، د پروژې کاري تیم ته هدایت ورکړ چې د راتلونکي اوونۍ تر یکشنبې، ۱۴۰۰/۴/۱۳، په دې هکله پروپوزل چمتو او د کرنې وزارت رهبری ته یې وسپاري ترڅو نړیوال بانک ته واستول شي.

د کرنې او خورو خونديتوب بېرنى پروژې د فعالیتونو ارزونه

طبعي سرچينو مرستيال حشمت الله غفوری اپوندو رياستونو ته هدایت ورکړ، چې ژر تر ژره دي یاد معينېت ته خپل وراندېزونه ولپري، ترڅو بودي جي تخصيص په پار د نړيوال بانک په واک کې ورکړل شي. هغه دغه راز د يادي پروژې او ټولو اړوندو برخو چارواکو ته سپارښته وکړ، چې خپل فعالیتونه لاهجتک کړي.

د کرنې، ابولگولو او مالداري وزارت د ابولگولو او طباعي سرچينو مرستيال حشمت الله غفوری په مشري د نړيوال بانک او (EATS) پروژې د چارواکو په شتون کې د کرنې او خورو خونديتوب بېرنى پروژې (EATS) د تېرکال فعالیتونه وارزوں شول. په دې غونډه کې د EATS پروژې چارواکو ددې پروژې د فعالیتونو او لاسته راونډو له ډلي د سپرخونو جو پولو په هکله مالومات وراندې کړل او د کرنې وزارت د خپنځو ريس هم غونډي ته د خپنځو کړونو په هکله مالومات ورکړل. سرېبره پر دي، د غونډي غرو ويول، چې د کرنې د محصولات د ساتني په پار اړتیا ده، چې ۵۰۰ تر ۱۰۰۰ نوي صفر انځري سپري خونې جوړ شي. بلخوا، د نړيوال بانک چارواکي ويول، چې د نړيوال بانک له خوا د ۵۷.۵ ميليونه دالرو په ورکړي سره د کرنې او خورو خونديتوب بېرنى پروژې فعالیتونه د دوو کالو لپاره غخول شي ۵۵. د کرنې، ابولگولو او مالداري وزارت د ابولگولو او

د کرنېو پورونو منظوري د کمېټي له خوا پنځه پورونه منظور شول

د کرنې وزارت تخنيکي مرستيال شپرشاه اميري د یادو پورونو د منظوري په ناسته کې د پور ورکونې په بیلابلو پایلو او اغږزو د کرنې وجهي صندوق له غړو سره خبرې وکړي او د شرکتونو پر لا پیاوړتیا یې ټینکار وکړ. د کرنې د پراختیا صندوق (ADF) یو مالي دولتي ټینکار وکړي بنسټ دی، چې د کرنې، ابولگولو او مالداري وزارت تر چتر لانډي فعالیت کوي. د افغانستان د کرنې د ودې او بهه کولو په موخه د مالي منځکې او پور ورکولو له لارې سوداګریو بزګرانو او سوداګرو ته پورونه ورکول ددې صندوق ستري دندې دي

د کرنېو پورونو د منظوري د کمېټي، له وراندې شوېو مالومات او د کمېټي د غرو پوښتنو ته د قناعت وړ خوابونو ورکولو وروسته دینځو کرنېو پورونو ورکړه منظور او تایید کړل. د کرنې په وزارت کې، د کرنې د پراختیا صندوق د ټینکاري غونډه د کرنې، ابولگولو او مالداري وزارت تخنيکي مرستيال او د پورونو د منظوري د کمېټي، د کرنې د پراختیا صندوق ته د ټینکاري په شتون کې په لاره اچول شوې ۵۰. یادې کمېټي ته د پور پنځه غونډتنې او د کمېټي غرو ته د پور غونډتونکو د فعالیتونو په اړه بشپړ معلومات وراندې کړل. په توله کې پنځه بیلابلو پورونه منظور شول، چې د کندافورت کمېټي، مهران گذرگاه سور سپور شرکت، حاجي محمد بلخي احمدزۍ جيني پروسس، توکل به خدا لميتد او اطلاس کشمیره شرکتونو ته ورکول کېږي.

ملت ته د دولت د حساب ورکونې له برنامې خخه د ارزونې په راپور کې د وزارتونو ترمنځ د کرنې وزارت لوړۍ خای خپل کړ

حساب ورکولو برنامې لپاره یې ۱۱ شاخصونه په پام کې نیولي و او د خپل موندنو تر ارزونې وروسته نولې ادارې یې په درو دلو ويشهلي دي. هغه ادارې، چې د خپل حساب ورکونې د راپور په وراندې کولو کې خه باندي ۷۰ سلنډ شاخصونه یې رعایت کري وو، په لوړۍ خای، هغه بنسټونه چې له ۵۰ تر ۶۹ سلنډ شاخصونه یې په پام کې نیولي وي، په دویم خای او هغه ادارې، چې له ۵۰ سلنډ تيټه شاخصونه یې رعایت کړي و د ضعيفو نهادونو په دله کې شمېرل شوې دي. د کرنې وزارت وزارتونو ترمنځ تر ټولو لوړ امتیاز لري، چې ۸۱ سلنډ شاخصونه یې رعایت کړي دی او د وزارتونو د نومړل په سر کې خای لري. د ۱۳۹۹ یم کال ملت ته د دولت حساب ورکونې په برنامه کې د کرنې، ابولگولو او مالداري وزير داکټر انوار الحق احدي ګډون درلود او په کفرانس کې ددې وزارت د ټولو لاسته راونډو او د ۱۴۰۰ کال د برنامو په هکله یې مالومات وراندې کړل. نساغلي احدي دغه راز په دې کفرانس کې د خريالانو او د نورو ګډونوالو پوښتنې خواب کړي. د کرنې، ابولگولو او مالداري وزارت دغه راز د خپل وبڼې او تولنيزو شبکولو له لارې هم په منظمه توګه د خپلې برنامو او کړنو راپورونه له خلکو سره شريکووي.

د ۱۳۹۹ یم کال ملت ته د دولت حساب ورکولو برنامې خخه اطلاعاتو ته د لاس رسی کمېټيون د ارزونې تحلیلې راپور کې د ټولو وزارتونو ترمنځ د کرنې، ابولگولو او مالداري وزارت لوړۍ خای او د بودي جوړي واحدونو ترمنځ دویم خای خپل کړي دي. د هغه راپور پراساس، چې ملت ته د دولت حساب ورکونې له برنامې خخه اطلاعاتو ته د لاس رسی کمېټيون له خوا چمتو شوې ده نسيې، چې د ټولو وزارتونو ترمنځ د کرنې، ابولگولو او مالداري وزارت له خوا تهول هغه شاخصونه، چې ددې کمېټيون له خوا په پام کې نی يول شوې وه د ۱۳۹۹ یم کال ملت ته د دولت حساب ورکونې په برنامه کې رعایت شوې دي. په دې راپور کې د کرنې وزارت له خوا د رعایت شوېو شاخصونو شمېر ۸۱ سلنډ ته رسپړي. اطلاعاتو ته د لاس رسی کمېټيون وايې، چې ملت ته د دولت حساب ورکولو برنامه د ۱۳۹۸ یم کال د سلواګې له لوړۍ نېټې خخه پېل او د ۱۳۹۹ یم کال د کې تر ۱۸ نېټې پورې دوام درلود، ۶۴ وزارتونه، خپلواکې ادارې او ریاستونه، ستره محکمه، د ملي شورا دواړه مجلسونه او لوړې خارنوالې په کې ګډون درلود. اطلاعاتو ته د لاس رسی کمېټيون په خپل راپور کې بشکلې دي، چې ملت ته د دولت

د بزرگ خبرې

آغاز فصل برداشت محصولات و مسوولیت ما

برخی از محصولات باغداری و زراعتی به ثمر رسیده و فصل برداشت آن آغاز شده است. همزمان با آغاز این فصل، بازارها نیز از این محصولات اشباع می‌شوند و قیمت‌ها پایین می‌آید. دلیل اصلی پایین آمدن قیمت‌های محصولات زراعتی و باغداری هم، فراوانی این محصولات است. باغداران برای این که محصولات‌شان فاسد و ضایع نشوند، مجبورند به پایین ترین نرخ این محصولات را به فروش برسانند. هرچند وزارت زراعت، آبیاری و مالداری طی سال‌های اخیر به ویژه سال گذشته، برنامه‌های گستردۀای برای ساخت سردخانه‌ها و ذخیره‌گاه‌ها به منظور نگهداری و جلوگیری از فاسد شدن محصولات زراعتی و باغداری راه‌اندازی کرد، اما با آنهم خیلی از محصولات باغداری در روی بازارها فاسد و ضایع می‌شوند. در این میان، شهرهوندان می‌توانند نقش بهتر و مهم‌تری ایفا نمایند و جلوی فاسد و ضایع شدن خدمات دست دهقانان و باغداران را بگیرند.

خوردن و نوشیدن آشامیدنی‌های بې کیفیت بازاری وارداتی، امروز در میان شهرهوندان به ویژه خانواده‌ها رایج شده است و هر خانواده و هر شخص حداقل در هفته چند بار از این نوشیدنی‌ها استفاده می‌کنند. برای این که بتوانیم از ضایع شدن محصولات خودمان جلوگیری کنیم، با امکانات اندک و هزینه‌ی کمتر، از میوه‌جات ارگانیک و طباعی خودمان نوشیدنی‌های متنوع و خوشمزه درست کرده و از آن استفاده کنیم. یک بوتل نوشابه را به پنجاه تا شصت افغانی خریداری می‌کنیم و اگر به جای آن یک سیر تربوز بخریم و آن را به گونه‌های مختلف از جمله ساختن جوس، مصرف کنیم، لذت و مفیدیت آن چند برابر بیشتر از نوشیدنی‌های بازاری خواهد بود. نوشیدنی‌های بازاری واراتی، دارای مواد کیمیاولی نگهدارنده است و مصرف آن برای صحت و سلامت همه‌ی ما زیان آور است.

همین‌طور از تمام میوه‌جات تازه و ارگانیک خود می‌توانیم کار ګیریم و نیاز نیست که دارای مواد کیمیاولی نگهدارنده باشد. چنین اقداماتی می‌تواند به بهبود اقتصاد ملی کمک کند. مردم با به کار ګیری چنین اقداماتی، از یک سو هزینه‌های خود را کاهش می‌دهند و از جانب دیگر اقتصاد دهقانان را تقویت کرده و مانع واردات محصولات بیرونی به کشور می‌شوند.

هر شهروند آگاه می‌داند که مصرف یک سیر تربوز سومین‌تر از یک بوتل ارزی های تقلیبی بازاری است. قیمت هر دو تقریباً برابر است، از یک بوتل انرژی یک نفر استفاده می‌کند اما یک سیر تربوز کل اعضای یک خانواده متوسط را کفایت می‌نماید. پس خودتان مقایسه کنید و از داشته‌های فکری خود در استفاده از همه چیز کار بگیریم.

با این حال، فصل برداشت محصولات زراعتی و باغداری را به فصل کاهش هزینه‌های مالی فردی و خانوادگی و همچنین حفظ صحت و سلامت خود و خانواده‌های خود تبدیل نماییم.

د کرنې پراختیا صندوق او د کدوالو او راستنېدونکو چارو وزارت تر منځ د خه باندې دوه مليارده افغانيو په ارزښت د پور ورکونې هوکړه لیک لاسلیک شو

کېږي ۲۰.۲ میلیارده افغاني پور ورکول کېږي.
په همدي حال کې د کدوالو او راستنېدونکو چارو وزارت د پاليسى او برنامو مرستيال شيرعلم املواو وویل، چې ددې تپون پراساس کورنيو او بهرييو کدوالو ته د کاري فرستونو او کارموندنې زمينه برابرېږي.
د کرنې د پراختیا صندوق «ADF» یو مالي دولتي غیر بانکي بنسټ دی، چې د کرنې، اوپولګولو او مالداري مرستيال شپرشاه اميري وویل، چې د کرنې پراختیا صندوق له لاري، چې یو غيري بانکي بنسټ دی، هلي خلې کوي، چې هبود ته راستنېدونکو گدوالو ته د کرنې په برخه کې د چوپړتیاوو وړاندې کولو په پار د پوروکونې د استانیا رامنځته کړي.
هغه وویل، چې ددې هوکړه لیک پر اساس، د پنځو کلونون په ترڅ کې د کرنې په برخه کې هفو فالو نهه زره ګسانو ته چې د کدوالو او راستنېدونکو وزارت له خوا مغرفي

فابريکه‌های بزرگ مربا و رُب احداث می‌شود

باید در مورد تولید محصولات باکیفیت، به مسوولان این فابريکه‌ها مشورت‌های تکنیکی ارایه کنند تا آن‌ها بتوانند با محصولات مشابه خارجی رقابت کنند. وی همچنان بر ضرورت بسته‌بندی و ذایقه خوب و عالی این محصولات تاکید کرد.
گفتني است که افغانستان بخش بزرگی از مربا و رب مورد نیاز خود را از کشورهای ایران و ترکیه وارد می‌کند.

جلسه هماهنگی در مورد تاسیس فابريکه‌های رب بادنجان رومی و مربا به ریاست حشمت‌الله غفوری، معین آبياري و منابع طبیعی وزارت زراعت، آبياري و مالداری با مسوولان بانک انکشاف آسياسي و پروژه زنجيره ارتش باغداری وزارت زراعت (HVCDSP) برگزار شد.

قرار است فابريکه تولید رب بادنجانی رومی بهار سبز پغمان به هزینه ۴ ميليون دالر امریکایی که یک ميليون دالر آن از سوی بانک انکشاف آسياسي از طريق وزارت زراعت پرداخت می‌شود و فابريکه تولید مربا حضرت محمد کوچۍ در ننگرهار به هزینه ۲۱.۳ ميليون دالر و حمایت ۵۰ درصدی اين بانک ايجاد شود.

براساس معلومات مسوولان پروژه زنجيره ارتش باغداری وزارت زراعت، فابريکه رب بهار سبز پغمان در هر ساعت چهار متریکتن رب باکیفیت تولید خواهد کرد که بادنجان رومی آن از ولایت‌های لوگر و ننگرهار تامین خواهد شد. همچنان فابريکه مربا حضرت محمد کوچۍ هر ساعت ۵.۰ متریکتن مربا از زردک، انجير، آلوبالو و مالته تولید خواهد کرد.

حشمت‌الله غفوری، معین آبياري و منابع طبیعی وزارت زراعت، در اين جلسه گفت بايد ارزیابی شود که چه مقدار مربا و رب بادنجانی رومی به افغانستان وارد می‌شود تا براساس آن تولید در اين بخش درست مدیریت شود، تولیدات افزایش يابد و در هماهنگی با ادارات مربوط، بر واردات اين اقلام تعریفه بلند وضع گردد. از سوی ديگر آقای غفوری گفت که متخصصان وزارت زراعت

جلسه معین آبياري و منابع طبیعی وزارت زراعت با مسوولان بانک جهانی و پروژه EATS

حشمت‌الله غفوری، معین آبياري و منابع طبیعی وزارت زراعت، مالداري و آبياري از طريق ویديو کنفرانس با مسوولان بانک جهانی و پروژه اضطراري زراعت و مصنونيت غذايی در مورد بازسازی سيلوها صحبت کرد.

در اين جلسه روی طرح، دیزاین و بازسازی سيلوها صحبت شد. همچنان گفته شد که در صورت گزاف بودن هزینه ترمیم این سيلوها، روی طرح بدیل و مشخصاً ساخت سيلوهای جدید کار شود.

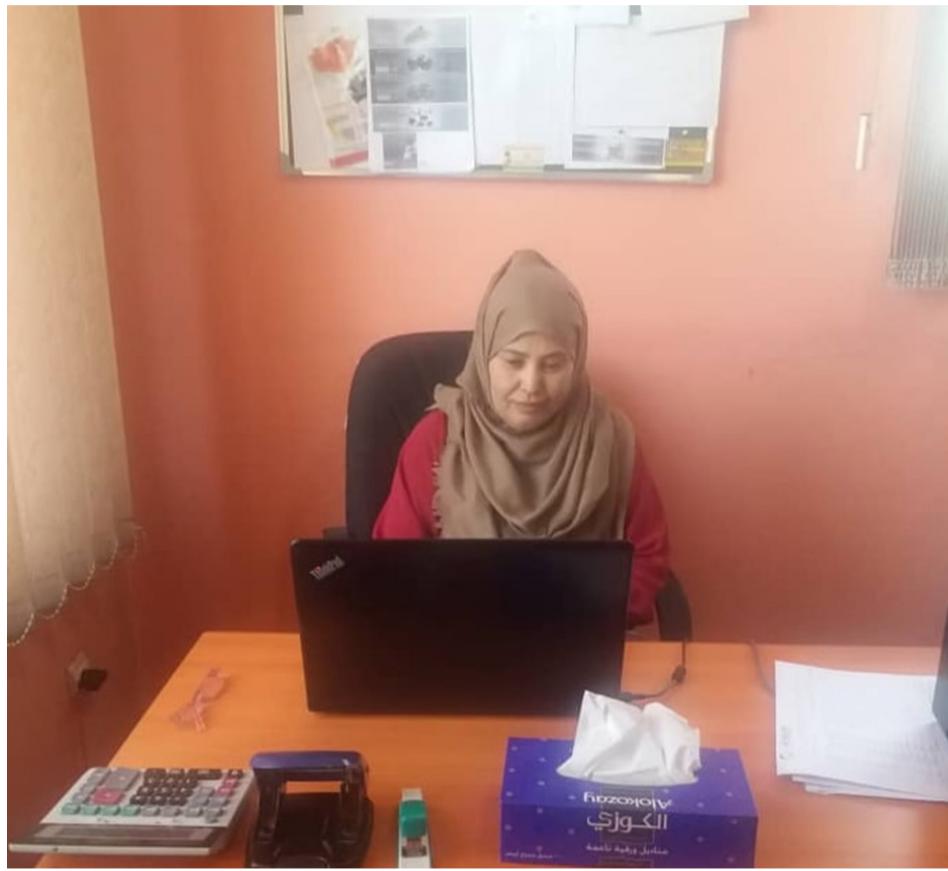
حشمت‌الله غفوری، معین آبياري و منابع طبیعی وزارت زراعت، در اين جلسه به دليل نبود سيلوی فعال در شمال کشور، بر ضرورت ترمیم سيلوی ولايت بغلان تاكید کرد.

قابل يادآوري است که وزارت زراعت طرحی را برای ترمیم سيلوهای کابل، هرات و قندهار روی دست دارد و قرار است بودجه آن از سوی بانک جهانی پرداخت و توسيط پروژه اضطراري زراعت و مصنونيت غذايی تطبيق شود.

از زراعت به حقوق، از حقوق به مزرعه؛ نظیفه صاحب یک شرکت تولیدی است

که اشرف تابش
گزارش گر

روستایی را فراهم سازد. جالب‌ترین قسمت این داستان زمانی است که بچه‌های او وقتی بزرگ می‌شوند و وارد جامعه می‌گردند، بهشت با کار مادرشان مخالفت می‌کنند و سعی می‌ورزند تا او و فعالیت‌هایش را متوقف بسازند، اما نظیفه چنان خود را در کارش موفق ثابت می‌کند که امروز فرزندانش در کنار او بخش‌های بزرگ شرکت مثل فروش، بازاریابی و معرفی محصولات را بر عهده گرفته‌اند.

خانم هوفیانی علاوه بر این که توانسته یک زنده‌گی خوب و سعادتمند را برای خانواده‌اش فراهم کند، چندین شغل دائمی را در شرکتش برای اعضای خانواده‌های دیگر نیز خلق کرده است. او یکی از بانوان پرتلاش و موفق زراعت‌پیشه است که توانسته با پشت کار فراوان، از سرمایه بسیار اندک به یک شرکت تولیدی برسد. هوفیانی حالا تنها یک کودک مبتکر در یکی از قریه‌های چاریکار نیست، او یک مادر خوب برای فرزندانش، یک انسان خوب برای جامعه و یک تاجر و کارآفرین موفق در عرصه محصولات زراعتی است. داستان زنده‌گی پر فرازونشیب او، می‌تواند الگو و انگیزه‌ای برای هزاران دختر این جامعه باشد که برای رسیدن به آرزوهای شان مدام تقلا می‌کنند.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری برگزار شده بود، با محصولات دست‌داشته‌اش شرکت می‌کند. خلاف توقع او، محصولاتش در این نمایشگاه از سوی بازدیدکننده‌گان مورد استقبال قرار می‌گیرد و مفادی از بابت فروش آن به دست می‌آورد. با این مفاد، او خود را برای کارهای بزرگ‌تر آماده می‌بیند. احساس می‌کند که اگر بتواند محصولات باکیفیت در بازار عرضه کند، از سوی جامعه و مردم استقبال خواهد شد. هوفیانی در کنار توجه به کیفیت محصولاتش، به کمیت آن نیز می‌اندیشد و تولیداتش را بالا می‌برد. با گذشت هر روز، او با وضعیت بازار بیشتر آشنا می‌شود. در این مدت احساس می‌کند که جای یک آب میوه طبیعی و بومی در بازار خالی است. وی در یک اقدام تحسین‌برانگیز، به خرید دستگاه تولید آب میوه اقدام می‌کند. با راه‌اندازی شرکت تولید آب میوه، می‌تواند به زنده‌گی اش رونق تازه‌ای بخشد و برای چندین تن دیگر نیز در این شرکت زمینه کار را مساعد سازد.

خانم هوفیانی یک مسیر متفاوت را با چنین خم و پیچ‌های ترا رسیدن به اهداف کودکی اش سپری می‌کند. آن‌هایی که در آغاز او را به دلیل گرایش به زراعت و مزرعه مورد تمسخر قرار می‌دادند، امروز به تماسای موقفيت‌های او نشسته‌اند. او آرزومند است تا با راه‌اندازی این نوع برنامه‌ها، زمینه رشد و خودکفایی زنان

کابل کامیاب می‌شود. وقتی تصمیم می‌گیرد رشته زراعت را بخواند، میان مردم این طور زمزمه می‌شود که نظیفه به راستی دهقان می‌شود. او در میان دوستانش به دهقان شهره می‌شود: «نظیفه دهقان».

هوفیانی در کنار علاقه وافر که از کودکی به این مسلک داشت، راه یافتنش به رشته زراعت، کنایه‌ها و شوخی‌ها را در برابر او دوچندان می‌سازد. از بس کنایه‌های بی‌شمار دوستان و اطرافیانش را می‌شنود، ناگزیر می‌شود در رشته تحصیلی اش تجدید نظر کند. او پس از ترک رشته زراعت، تحصیلات عالی اش را در رشته حقوق در ولایت پروان دنبال می‌کند. نظیفه اعتراف می‌کند که در آن وقت، دهقان شدن یک دختر خانم جوان و کار او در مزرعه، برای افکار عمومی

جامعه غیر قابل پذیرش و تعجب‌آور بود. به گفته او، این نوع نگاه باعث شد که در رشته تحصیلی اش تجدید نظر کند. سرانجام وی از رشته حقوق فارغ می‌شود. پس از فراغت، تلاش می‌کند خود را از رؤیاها کودکی اش دور نگه دارد و به زراعت فکر نکند، اما این حس و علاقه چنان در وجود او عمیق بوده که پس از فراغت از رشته حقوق، دوباره به سراغ مزرعه می‌رود. نظیفه نخست برای انسجام برنامه‌هایش یک نهاد را در سال ۲۰۰۸ تأسیس می‌کند. او در کنار این که یک بانوی زراعت‌پیشه است، در خیاطی و سوزن دوزی نیز مهارت خاصی دارد. او می‌گوید: «می‌توانستم از عواید خیاطی نیز چرخه روزگار را بچرخانم، اما علاقه فراوان و انگیزه درونی ام نگذاشت که به صورت سیستماتیک وارد این شغل شوم، بلکه آن علاقه کودکی بود که هر روز مرا به سوی مزرعه می‌کشاند.» او در به زنده‌گی اش رونق تازه‌ای بخشد و برای چندین تن دیگر نیز در این شرکت زمینه کار را مساعد سازد.

خانم هوفیانی یک مسیر متفاوت را با چنین خم و پیچ‌های ترا رسیدن به اهداف کودکی اش سپری می‌کند. آن‌هایی که در آغاز او را به دلیل گرایش به زراعت و مزرعه مورد تمسخر قرار می‌دادند، امروز به تماسای موقفيت‌های او نشسته‌اند. او آرزومند است تا با راه‌اندازی این نوع نمایشگاه زراعتی بادام‌باغ که از سوی

نظیفه هوفیانی در سال ۱۳۵۲ در مرکز ولایت پروان متولد می‌شود. او دانش‌آموخته حقوق و فعال حوزه زراعت است. نظیفه از کودکی به زراعت و کشاورزی علاقه خاص داشته است. دل‌بسته‌گی بیش از حد او به زراعت، باعث می‌شود که به تنها یک کودکی‌هایش را در مزرعه‌های سبز سپری کند. هیچ دختری در دهکده مثل او دغدغه و علاقه‌ای به زراعت نداشت تا هم‌بازی کودکی او شود. او از علاقه‌اش به زراعت، سرسبزی و مزرعه چنین می‌گوید: «وقتی پدرم و دیگر مردان قریه در زمین‌های ده سبزی می‌کاشتند، من هر روز به دیدن سبزی‌ها می‌رفتم و می‌دیدم که با گذشت یک روز چه قدر رشد داشته و کلان شده است. دنیای کودکانه‌ام و سرگرمی‌هایم به دیدن سبزی‌ها و گل‌ها خلاصه شده بود.» خانم هوفیانی به دلیل علاقه زیادی که به زراعت و سرسبزی داشته، از سوی دوستان و خانواده‌اش با رها به شوخی «دهقان» خطاب شده است. همسن و سالان و نزدیکانش همیشه از عنوان «دهقان» برای آزار و اذیت او استفاده می‌کرده‌اند. به قول هوفیانی، همیشه این نوع نگاه‌ها نسبت به او در حد یک شوخی نبوده، بلکه گاه جنبه توهین و تحقیر نیز داشته است.

نظیفه هوفیانی در یک خانواده روشن فکر به لحاظ فکری و متوسط به لحاظ اقتصادی بزرگ می‌شود. پدرش به استعداد دخترش از همان کودکی او پی می‌برد. دختر کوچکی که به جای بازی با عروسک/اگودی، ترجیح دهد گیاهان هرز را از مزارع برچیند، کودک معمولی نیست. هیچ اسباب بازی‌ای در کودکی نمی‌توانسته به اندازه گلهای خودروی قریه به او آرامش دهد. از این رو همیشه پدرش حامی و تشویق‌گر او بوده است. هوفیانی می‌گوید در هر شرایطی پدرم مرا حمایت می‌کرد. در شرایط جنگ و صلح، آینده من برای پدرم یک دغدغه جدی بود و اولویت داشت. گاه اگر مهاجرت را هم پذرفتیم، یکی از دلایلش آینده من بود.

خانم هوفیانی یکی از خوش‌بخت‌ترین دخترهای این جامعه است که برای رفتن به مکتب و کار در بیرون از خانه، موانع زیادی را بر سر راهش نمی‌دهد. مکتب را در ولایت پروان به اتمام رسانده و بعد از سپری کردن آزمون سراسری کانکور بنا بر علاقه‌ای که به زراعت داشته، در رشته زراعت پوهنتون

تأثیر مهاجرت بر زراعت

که مهرداد احمدی
گزارش‌گر

با این حال، تلاش کنیم تا وضعیت زراعت را به شرایط قبل از آغاز مهاجرت‌ها برگردانیم. آن‌طوری که آمارهای وزارت زراعت، آبیاری و مالداری نشان می‌دهد، با وجودی که میزان توجه‌ها طی سال‌های اخیر به زراعت بیشتر شده، اما زمین‌های زراعتی افغانستان تاکنون به دوران داود خان برنگشته است. در آن دوره، ساحت زراعتی بیشتر از امروز بوده است.

زمین‌های آماده و همواری وجود دارد که سال‌ها دست‌نخورده باقی مانده و کسی حتا حاضر نیست برای خود کشت کند. این روگردانی، تأثیرات ناگواری در قبال دارد و می‌تواند منجر به واردات بیشتر مواد خوراکی و محصولات زراعتی و مالداری شود. خشکسالی‌های پی‌هم نیز بر روگردانی مردم از زراعت تأثیر گذاشته است. با کمبود آب، دشوار است که از کار و فعالیت‌های زراعتی سود دلخواه و قابل قبول به دست آید. با این حال نباید کار و فعالیت زراعتی را تحت هیچ شرایطی ترک کرد؛ زیرا زراعت مبنای اصلی اقتصاد کشور است و با ترک آن ضربات سنگین‌تری بر اقتصاد مردم وارد خواهد شد.

هم‌چنین می‌توان مدعی شد که بی‌توجهی به زراعت و ترک کاروبار زراعتی، پیامدهای تغییرات اقلیمی را نیز در کشور شدیدتر و جدی‌تر ساخته است. یگانه راه مبارزه برای کاهش تأثیر تغییرات اقلیمی، زراعت و سرسبیزی است. ما اگر بتوانیم از کمترین آبی که در دسترس داریم بهتر در کاروبار زراعتی استفاده کنیم، خودش نوعی مبارزه برای کاستن پیامدهای ناگوار تغییرات اقلیمی است.

افغانی می‌رسد و برای دست‌یافتن به این مبلغ، نیاز است یک نفر حداقل نصف سال کار کند و مقدار هزینه‌ای نیز برای کود و تخم مصرف بپردازد. هرگاه همین شخص، کار دیگری بکند و یا برای کار مهاجرت کند، مطمئن است همین مبلغی را که در نصف سال از یک قطعه زمین به دست می‌آورد، می‌تواند در مدت کمتر از یک ماه به دست آورد. این نوع محاسبه باعث شده که بسیاری در مناطق روستایی دست از کار زراعتی بکشند و زمین‌های شان را به حال خودشان رها کنند.

قبل‌اً در خیلی از مناطق روستایی، کار کردن در زراعت براساس اصول «پنج-یک» یا «چهار-یک» رواج بود و بسیاری حاضر بودند مطابق این عننه کار کنند، اما امروز کمتر کسی حاضر است حتا در برابر گرفتن نصف محصول، روی زمین‌های زراعتی مردم کار کند.

دلیل عمدۀ این نوع تغییر، مهاجرت بوده است. ما نمی‌توانیم ادعا کنیم که مهاجرت همیشه پیامدهای منفی و زیان‌بار در قبال دارد، اما بر زراعت تأثیرات منفی بر جا گذاشته و مردم از فعالیت‌های زراعتی روگردان شده‌اند. در خیلی از مناطق روستایی،

مهاجرت و جابه‌جایی پی‌هم و طولانی‌مدت شهروندان افغانستان در پی تغییر وضعیت امنیتی و سیاسی و هم‌چنین پیامدهای تغییرات اقلیمی، محاسبات اقتصادی در این کشور را دچار تغییر و تحول کرد. قبل از آغاز مهاجرت‌ها، زراعت بهویژه در روستاهای مبنای اصلی اقتصاد خانواده‌ها بود.

کار اصلی اکثریت خانواده‌ها در روستاهای زراعت بود و مردم تلاش می‌کردند تا با خشاعظ مصارف و ضرورت‌های شان را از طریق کار بالای زمین‌های زراعتی خود تأمین کنند. خانواده‌هایی که اگر زمین‌های زراعتی خیلی محدود هم داشتند، به آن به عنوان منبع اصلی تأمین هزینه‌های زنده‌گی خود نگاه می‌کردند. این نوع نگاه، باعث شده بود تا زراعت رو به توسعه باشد و همه‌ساله بر ساحت‌زمین‌های زراعتی افزوده شود. کسانی که کوچک‌ترین زمین بایر داشتند، از طریق کندن کاری آن را به زمین زراعتی تبدیل می‌کردند. هر ساحه‌ای که تصور می‌شد قابلیت تبدیل شدن به زمین زراعتی را دارد و آب به آن می‌رسد، از طریق کندن کاری به زمین زراعتی تبدیل می‌شد.

اما در گام نخست مهاجرت‌ها و سپس خشکسالی‌ها این معادله و روش کاری را تغییر داد و پس از آن به زمین‌های زراعتی به عنوان تأمین‌کننده هزینه‌های خانواده‌ها نگاه نشد. خانواده‌هایی که راه مهاجرت را در پیش گرفتند و یا به زادگاه‌های خود بازگشتنند، دیدگاه‌شان درباره این که کار روی زمین زراعتی می‌تواند هزینه‌های زنده‌گی شان را تأمین کند، به‌ نحوی تغییر کرده و حالا همه محصولات زراعتی را براساس پول نقد محاسبه می‌کنند. این تغییر روی همه شهروندان تأثیر گذاشته و هر محصول زراعتی براساس پول نقد محاسبه می‌شود. مثلاً حاصل یک جریب زمین اگر یک خروار گندم شود، تمام حاصلات آن به پول نقد محاسبه می‌شود و این که مجموع آن چه مبلغی خواهد شد. فرض کنیم مجموع حاصل این زمین به ده هزار

علاقمندی باغداران به تکثیر انگور شاهانی در کابل

باغداران این ولایت کار زیاد صورت گرفته است. او می‌گوید که سالانه ۴۰ تا ۵۰ جریب زمین باغ‌های جدید با استفاده از ورایتی‌های مختلف در این ولسوالی احداث می‌شوند. وی گفت که بیشتر این باغ‌ها شامل گیلاس، آلوبالو، چهارمغز، زردالو، شفتالو، انگور، سیب و آوبخارا می‌شوند. عبدالمتین احمدی می‌افزاید که در میان این باغ‌ها، علاقمندی دهقانان و باغداران به ترویج نوع انگور شاهانی بیشتر شده است. او گفت: «وزارت زراعت یک قطعه نمایشی تاکستان انگور نوع زودرس به نام شاهانی از کشور تاجیکستان آورد و در ولسوالی فرزه کابل احداث کرد. این قطعه نمایشی شامل ۳۳۳ اصله نهال تاک انگور نوع شاهانی می‌باشد.» بیشتر محصولات انگور از ولایت‌های کندهار، کابل، هرات، غزنی، کاپیسا، بلخ، جوزجان، فاریاب، کندر، پکتیا، پکتیکا و پروان به دست می‌آید. خوش‌نمایش این انگورها که تاکنون شهرت زیادی در بازارهای داخلی و بیرونی داشته‌اند، نوع کشمکشی گردک، کشمکش شندوخانی، تایفی، حسینی و آیته می‌باشد.

است. برگ‌های آن دانه‌دار با شیارهای ریز و بزرگی می‌باشد. این نوع انگور بیشتر شبیه انگور شاهانی ولی متراکم‌تر از آن و به رنگ بنفش مایل به سیاه می‌باشد. داخل میوه این نوع انگور دانه‌بریزی وجود دارد. دانه این گیاه خواص درمانی دارد. انگور شاهانی به صورت خوش‌بی برا روی شاخه گیاه ظاهر می‌شود. دانه‌های انگور شاهانی گردمانند می‌باشد که به صورت تجمیع شده و خوش‌بی ظاهر می‌شود. میوه آن آبدار و پر خاصیت می‌باشد، گل‌های این گیاه نیز به صورت خوش‌بی در اوایل فصل بهار ظاهر می‌شود. میوه این نوع انگور نیز در اواسط فصل بهار می‌رسد و قابل برداشت می‌شود. انگور شاهانی در بیشتر مناطق رشد می‌کند، بوته‌ی پر بار دارد و هر ساله حاصل می‌رساند. این باغدار از تکثیر این ویرایتی ابراز خرسندی نموده می‌گوید که زودتر از دیگر نوع‌های انگور پخته می‌شود. علاقمندی باغداران به این نوع ویرایتی بیشتر شده و شماری از باغداران سعی و تلاش دارند تا این نوع را تکثیر کنند. در مورد انگور شاهانی از جمله گیاهانی کوهستانی انگور شاهانی از جمله گیاهانی کوهستانی دارای برگ‌های پنجه‌یی مانند و بزرگ

می‌دهد و بازار خوب نیز دارد. هم‌چنان او گفت که علاقمندی باغداران به این نوع ویرایتی انگور زیاد شده و هر باغدار تلاش داردند تا انگور شاهانی را تکثیر کنند. آقای احمدزی می‌گوید که او یک باغی به مساحت ۶۰۰ جریب زمین دارد و آن ۱۴ نوع انگور پرورش می‌یابد. او گفت که از میان تمام نوع این انگورها، مشهورترین آن انگور شاهانی، شندوخانی، تایفی، حسینی، آیته و منقا می‌باشد. بریالی احمدزی گفت که انگور شاهانی از جمله ویرایتی‌هایی است که زودرس و از کیفیت خوب برخوردار می‌باشد. او گفت که سال گذشته در حدود ۶۰۰ سیر انگور شاهانی حاصل گرفته است. احمدزی می‌افزاید که انگور شاهانی بازار خوب دارد و هر شش کیلوی آن را در بازارهای داخلی به ۳۰۰ الی ۳۵۰ افغانی به فروش می‌رساند. این باغدار از تکثیر این ویرایتی ابراز خرسندی نموده می‌گوید که زودتر از دیگر نوع‌های انگور پخته می‌شود. علاقمندی باغداران به این نوع ویرایتی بیشتر شده و شماری از باغداران سعی و تلاش دارند تا این نوع را تکثیر کنند. در مورد انگور شاهانی از جمله گیاهانی کوهستانی از جمله گیاهانی کوهستانی دارای برگ‌های پنجه‌یی مانند و بزرگ

محمد تمیم صدیق
گوارش گر

قطعه نمایشی انگور شاهانی که توسط وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در ولسوالی فرزه ولایت کابل احداث گردیده، توجه باغداران و تاکداران را به خود جلب کرده است. این قطعه نمایشی که دارای ۳۳۳ نهال انگور از نوع شاهانی می‌باشد، دو سال است ثمر می‌دهد. انگور شاهانی یا شانی، از ویرایتی زودرس است که چهار سال قبل توسط وزارت زراعت، آبیاری و مالداری از تاجیکستان آورده شده بود. وزارت زراعت، با آوردن این ویرایتی، یک قطعه نمایشی در ولسوالی فرزه ساخت و این قطعه نمایشی پس از دو سال، به ثمر رسید. ویرایتی انگور شاهانی، در مقایسه با تمام ویرایتی‌های موجود در افغانستان، زودتر به ثمر می‌رسد. در زمانی که انگور در بازار شاید هیچ یافت نشود، انگور شاهانی وارد بازار می‌شود. حاصل‌دهی این نوع انگور نیز در مقایسه با انواع دیگر، قناعت‌بخش است. بریالی احمدزی یک تن از باغداران ولسوالی فرزه ولایت کابل است. او در مورد انگور زودرس شاهانی می‌گوید که این نوع انگور زودتر از همه‌ی انواع انگور حاصل

د ننگرهار په روداتو ولسوالی کې د اوبولگولو د یوې کانال رغنیزې چارې بشپړ او ګټې اخیستنې ته وسپارل شو

به موټپوله خود کال په پای کې به موډپره کمه ګټه ترلاسه کړه.» هغه وايي، چې ددې کانال په جوړيدو سره یې ستونزې هوارې شوي دي. د هغه په خبره د کرنې وزارت د کرنې او کليوالۍ پراختيا پروژې له خوايو شمېر بزگرانو ته د مېوو بنونه هم جوړ شوي. ریيس خان وویل: «زمالپاره یو جریب د شفتالو بن کېنول شوی، چې له همدي کانال خخه یې خپویوم. د نیالکیو تر رسپدو پورې په بن کې پیاز، اوره، ګلپی، غنم، جوار او داسې نور سابه کرم او په کال کې درې فصله حاصل ورڅه اخلم.» له دې کانال خخه په مستقیمه او غیر مستقیمه توګه ۶۷۲ کورنې ګټه اخلي. د کرنې، اوبولگولو او مالداری وزارت د کرنې د ودې او کليوالۍ پراختيا پروژه د شوراګانو د سلا مشورو په بنیاد ولاره پروژه ده، چې د کوکنارو د کښت او کر د مخنيوي په پار په ننگرهار، فراه او بادغیس ولايتوو کې فعالیت کوي او موخه یې د کروندګرود اقتصاد پیاوړتیا او د لور ارزښت لرونکو کرنیزو محصولاتو و پېژندل دي.

رومي بانجان، بادرنگ، لوبيا، شلغم، ملي، ګلپی، جوار، غنم او داسې نور سابه کري، چې په کال کې درې فصله حاصل ورڅه اخلي. دوی اوس د کوکنار په پرتله دېبره ګټه ترلاسه کوي. د کلې یو بزگر، ریيس خان وايي: «مخکې له دې چې دا کانال جوړ شي پنځه جریبه کرنیزو ځمکه مې د اوپو د کښت له امله د کلې ده همدازنه کوکنار کړل، چې د نورو سبو په پرتله کمو اوپو ته اړتیا لري.» هغه زياته کړه، چې کوکنار په کال کې یو وار حاصل ورکوي او ځمکه هم کمزوری کوي. همدازنه کوکنار کړل، چې د نورو سبو په پرتله کمو اوپو ته اړتیا لري.» ریيس خان زياته کړه: «د کوکنار په کرکبله کې به واړه او غټه تبول بخت وو او خواری

د حمدادله په خبره، د نوی کانال په جوړيدو سره د اوپو د ضایعاتو او شخړو مخه نیوں شوی او په کافي اندازه اوپه په کم وخت کې دېبرو ځمکو ته رسپړي. بزگران په خپلوا ځمکه مې ده همکاری د کړي میاشرتو په موده کې په پاڅه او اساسی ډول جوړ شوي. ۲۴ د یاد کانال په جوړلو کې ددې کلې ته کاريګرهم په کار بخت ول. د اوبولگولو جوړ شوی کانال په هکله د کلې د سيمه بيزې شورا مرستيال حمدالله وايي: «هر کال به د اوپو د ضایعاتو او کښت له امله تر ۱۰۰ جریبه زياته ځمکه شاره پاتې کېده. هر کال به سلګونه خلک راټولیدل او دا کانال، چې له سپین غر خخه سرچينه اخلي یې په غيرفني بنه له خاوره، تېږو او لرګیو خخه جوړول. اوپه ضایع کيدلې، کرنیزو ځمکو ته کافي اوپه

د کرنې وزارت د کرنې د ودې او کليوالۍ پراختيا پروژي (CBARD) له خوا د ننگرهار ولایت روداتو ولسوالی په کووزه مزینه پاچا کلې کې د ۳۰۰ مترو په اوپدواли د اوبولگولو د یوې کانال رغنیزې چارې بشپړ او ګټې اخیستنې ته وسپارل شو.

د دې کانال په جوړيدو سره خه دېپاسه ۶۲۷ جریبه کرنیزه ځمکه خروپېري او ورسه د اوپو د ضایعاتو او د اوپو پر وېش د کروندګرو ترمنځ د شخړو مخه نیوں کېږي. دا کانال د کرنې، اوبولگولو او مالداری وزارت د کرنې د ودې او کليوالۍ پراختيا پروژي (CBARD) له خوا د سيمه بيزې شوراګانو په همکاری د درې میاشرتو په موده کې په پاڅه او اساسی ډول جوړ شوي.

۲۴ د یاد کانال په جوړلو کې ددې کلې ته کاريګرهم په کار بخت ول.

د اوبولگولو جوړ شوی کانال په هکله د کلې د سيمه بيزې شورا مرستيال حمدالله وايي: «هر کال به د اوپو د ضایعاتو او کښت له امله تر ۱۰۰ جریبه زياته ځمکه شاره پاتې کېده. هر کال به سلګونه خلک راټولیدل او دا کانال، چې له سپین غر خخه سرچينه اخلي یې په غيرفني بنه له خاوره، تېږو او لرګیو خخه جوړول. اوپه ضایع کيدلې، کرنیزو ځمکو ته کافي اوپه

کورنيو کرنیزو مخصوصاً تو پېر-پلور ته د هبوا دوالو لبوا ليا

که نورالله پمن
خبریال

نموري له حکومته غواړي، چې د مېوو د ساتلو او بسته بندي په برخه کې له دهوي سره همکاري وکړي. دا مهال د هبوا د پېر-پلور بخت ده، نموري وابي، پخواли ته رسپدلي، چې له پخوالي سره سم يې سوداګر د کابل مېوو مارکېتوونو ته راوړي دي. احمد ذاکر اميري د کابل د تازه مېوو په مارکېت کې د هندوانې او ختيکيو په پېر-پلور بخت ده، نموري وابي، چې وطنی خټکي او هندوانې خورا لور کيفيت لري او نورو وختونو ته په کتو يې بازار او يې بو خه بنه دي. هغه د تازه مېوو د پېر-پلور په برخه کې لوی خند د سروخونو نشتون یادوي او په دې برخه کې له حکومت خخه د لا دېر و همکاريو غښتنه کوي. د هبوا د پېر-پلور په پاتې نور يې د پځبدو خواته راون پخواли ته رسپدلي او پاتې نوره کوي همکاريو مخصوصات د هبوا د کړنۍ رسپدلي، اغېزمنې برنامې او يو شمېر پروژې پار ګن شمېر پرگرامونه، اغېزمنې برنامې او يو شمېر پروژې پلي کړي دي. د هبوا مېوو د یو شمېر نورو ولايتوونو سر پېره بهرنېو هبوا دونو ته هم صادرېږي، چې د پېر او پلور لپاره يې د سيمې په کچه بنه نوم او بازار هم خپل کړي ده.

پلاپلوا او رنگارنگ مېوو خپل د خوند او بنایست سیوری غواړلی دي، چې د ګنو خلکو او سوداګر ورخنی ژوند يې ورسه بخت ساتلي دي. د کابل شار د مېوو مندوي ته د تازه مېوو راونکي سوداګر او پلورنکي وايي، چې وطنی کرنیزو مخصوصات د بهرنېو مخصوصاتو په پرتله د خوند او کيفيت له پلوه خورا بنه او د پېر پېرېدونکي لري. حسېب خيري د کابل د تازه مېوو په مارکېت کې هټي لري هغه وايي، د مېوو بازار نورو وختونو ته په کتو خکه بنه ده، چې دېری هبوا دوال له کورنيو مخصوصاتو ګټه پورته کوي هغه وویل: «که خه هم اوسمهال خلک د کرونا وبا له وجې رنځ وري خو بیا هم خلک ددې وبا سره د مبارزې په پار له وطنی تازه مېوو خخه ګټه پورته کوي، خکه دا مېوو ټول طبیعی او خوندور دي». د خيري په وینا د پېر او پلور په مارکېت کې دا مهال د بهرنېو هبوا دونو په ګډون د هبوا ګنې مېووی لکه زرداو، الو، شفتالو، ګیلاس، الوبالو، هندوانې، خټکي او نورې شتون لري، چې د بهرنېو هبوا دونو مېوو ته په کتو يې هم کيفيت بنه او پېر او پلور يې دېر ده.

افغانستان د نړۍ د هفو هبوا دونو په دله کې شمېر کېږي، چې دېری وکړي يې د کرنې او مالداري له لارې خپل ورخنی اپتیاوا پوره کوي، چې له همدي امله يې دېری کرنیزو مخصوصات د سيمې په کچه یو له خورا ارزښتمون توګه خخه شمېر کېږي. دا چې په افغانستان کې کرنې د هبوا د اقتصادی پیاوړتیا جورولو لپاره تریلو غوره او شاید یوازنې لاروی تر خو له دې لارې وکولای شود سيمې په کچه د اقتصادی او کرنیزو سیال په توګه خپل ارزښت وساتو او لا پرمختګ ته د کرنیزو هبوا د په توګه زمينه برابره کړو. کرنیزو مخصوصات او په تېره بیا د هبوا له ګوډ ګوډ خخه د بېرگانو او بنوالو په لاس راتیولې شوې دول مېوې لکه انگور، شفتالو، زردو، اولوچې او نور پخې شوې دې او د کابل د مېوو مارکېت کې خورا د پېر او پلور په ګرم بازار بدل کړي دي، چې د کرونډګرو له دېر شمېر موټرو کې هغه مېوې، چې د کرونډګرو له دېر زیارګللو وروسته پخواли ته رسپدلي ته رسپدلي او وروسته له مارکېت د پېر پېر او پلور لپاره سيمې یېزو بازارونو ته وړل کېږي، چې یوه غوره بلګې يې د پلازمېنې کابل د مېوو ګرم بازار او لوی مارکېت ده. د هبوا د پلازمېنې دا مهال د خپل کرنیزو مخصوصاتو په

ساخت ۲۱ کanal آبیاري در هرات

که مينا افسرى
گزارش ګر

کانال قريه طلاس ولسوالي ګذره يکي از پروژههای تحت کار است که از طرف برنامه حمایت از اولویت ملی دوم (SNaPP2) تمویل می‌گردد. مساحت اين کانال ۶ کیلومتر بوده که با ساخت آن ۳۹۰ هکتار زمین تحت آبیاري قرار گرفته و به صورت مستقيم و غير مستقيم ۵۰۰ فامييل از آن مستفيد خواهد شد. يار محمد يکي از باشنده ګان اين ولسوالي می گوید: «از وزارت زراعت و پروژه همکار بخاطر اعمار اين کانال خرسندیم، ساخت اين کانالها در رشد کشت و کار ما دهاقین موثر و مفید واقع خواهد شد. برنامه حمایت از اولویت ملی دوم و پروژه زراعت و مالداري به اشتراك مردم (CLAP) ۱۵ کانال آبیاري را در هرات به بهره برداري سپرده و کار اعمار ۶ کانال دیگر را آغاز کرده است. عبدالله کارمند فني پروژه زراعت و مالداري به اشتراك مردم در هرات می گويد: برنامه حمایت از اولویت ملی دوم و پروژه زراعت و مالداري به اشتراك مردم از سال ۲۰۱۷ به اين طرف به تعداد ۲۱ پروژه آبیاري را تحت پوشش قرار داده است. آقای عبدالله می گويد: با ساخت اين کانالها زmine آبیاري برای ۸۱۶۷ هزار هكتار زمین زراعتی مساعد گردیده و ۱۱۳۶۴ فامييل از آن مستفيد می گردد. هزینه مجموعی ساخت اين شبکه ها ۲۵۰ ميليون و ۷۸۶ هزار و ۵۲۶ افغانی بوده که از طرف صندوق بين المللی برای انکشاف زراعت (IFAD) تمویل می‌گردد. با ساخت اين کانالها مخصوصات زراعتی در اين ولايت افزایيش یافته و از ۴۰ درصد ضایعات آب جلوگیری صورت می گيرد. اين کانالها در ولسوالي هاي زنده جان، ګذره، انجيل، غوريان و کرخ ساخته شده است.

طبقه اين پروژهها زmine کار را نيز برای می شود می گويد: «کانالهای ساخته شده سبب شده است تا تولیدات ما به صورت چشمگیری افزایش یابد. محمد قاسم رئیس انجمن کانال جوی چالستان می گوید: «کانال چالستان به مساحت ۳۸۰۰ متر پخته کاري شده که ۱۳ قريه از آن بهره می‌برند، همچنان با ساخت اين کانال ما چندين آسيای آبی و داینومهای برقی داریم که مردم محل از آن استفاده می‌کنند. قرار است تا پایان سال جاري خورشیدی ۶ کانال دیگر که کار آن در جريان است زمينهایش از درک اين کانال آبیاري نيز تمام و به بهره برداري سپرده شود.

وزارت زراعت، آبیاري و مالداري از طريق برنامه حمایت از اولویت ملی دوم (SNaPP2) و پروژه زراعت و مالداري به اشتراك مردم (CLAP) ۱۵ کانال آبیاري را در هرات به بهره برداري سپرده و کار اعمار ۶ کانال دیگر را آغاز کرده است. عبدالله کارمند فني پروژه زراعت و مالداري به اشتراك مردم در هرات می گويد: برنامه حمایت از اولویت ملی دوم و پروژه زراعت و مالداري به اشتراك مردم از سال ۲۰۱۷ به اين طرف به تعداد ۲۱ پروژه آبیاري را تحت پوشش قرار داده است. آقای عبدالله می گويد: با ساخت اين هكتار زمین زراعتی مساعد گردیده و ۱۱۳۶۴ فامييل از آن مستفيد می گردد. هزینه مجموعی ساخت اين شبکه ها ۲۵۰ ميليون و ۷۸۶ هزار و ۵۲۶ افغانی بوده که از طرف صندوق بين المللی برای انکشاف زراعت (IFAD) تمویل می‌گردد. با ساخت اين کانالها مخصوصات زراعتی در اين ولايت افزایيش یافته و از ۴۰ درصد ضایعات آب جلوگیری صورت می گيرد. اين کانالها در ولسوالي هاي زنده جان، ګذره، انجيل، غوريان و کرخ ساخته شده است.

Public.relation@mail.gov.af

www.mail.gov.af

وزارت زراعت، آبیاري و مالداري / د کرنې، اوبولګولو او مالداري، وزارت @MAIL_AF

۰۷۴۸۰۰۹۱۳۷ - ۰۷۶۶۰۰۶۰۰

جمال مينه، کارته سخن، کابل، افغانستان

نشانې برقي:

وېب سایت:

فیس بوک:

توبېر:

شماره های تماس:

آدرس:

صاحب امتیاز: وزارت زراعت، آبیاري و مالداري
akbar_rostami1@yahoo.com - ۰۷۶۶۴۰۶۰۰

مدیر مسؤول: جمعه ګل اشرفی - ۰۷۸۱۲۰۲۸۹۶

دبیران: ظفرشاھ روبي، جمعه ګل اشرفی

گزارشگران: ګيتي محسنی، شفیق الله نوري، شجاع الحق نوري

نعمیم رضائي، حشمت الله حبibi، مينا افسرى

عبدالواسع خانزاده، محمد تميم صديقي و نور الله پتمن

برگ آرا: بشير رسا

دکرنې وزارت راتلونکو برنامو په پار د مالیې وزارت د پالیسي مړستیال سره د کرنې وزیر خبرې اترې

ودانیزو پروژو پلي کولو، د مالداري بنسټونو، د لبناياتو د پروسس مرکزونو او د دې سکتور د پیاوړتیا په پار له یوشمېر ډونرانو سره هوکړې شوی دي او اپنې خبره ده، چې د کرنې وزارت هم دي برخې ته پاملزنې ولري.

په دې کتنه کې د کرنې وزارت مړستیالانو هم د راتلونکو پروژو او برنامو په هکله څل نظرونه او وړاندیزونه وړاندی کړل.

د مالیې وزارت د پالیسي مړستیال نذير کېږي ووبل، چې د کرنې په وزارت کې وړیاوې شتون لري او هلي خلې کېږي، چې د دې سکتور د پیاوړتیا په پار دول ډول پروژو او برنامې دیزاین شي.

په همدي حال کې د مالیې وزارت د پالیسي مړستیال ووبل، چې د د ۲۰۲۳ ام کال ترپایه د کرنې سکتور لپاره خه باندې ۳۲۶ میلیون دالر بودیجه شتون لري، چې د دې سکتور اهمیت نښي.

ښاغلی کېږي دغه راز ووبل تاکل شوې، چې د بنوالي په برخه کې یوشمېرنوی پروژو دیزاین شي او د مالیې وزارت او ډونرانو په ملاتې به یوشمېرنوی پروژو هم دیزاین او طراحۍ شي

د دې سکتور د لپاپړتیا په پار د هغو کېږي او د دې وزارت یوشمېر ریسانو د کرنې، ابولگولو او مالداري وزیر ډاکټر انوار الحق احدي سره وکتل. په دې کتنه کې دغه راز د (OMAID) پروژو په هکله هم خبرې اتري وشوي. د کرنې وزیر ووبل، اپتیا ده، چې د دې پروژو د کاري سیمې اړوند بېخ بنسټې حضور درلود پر بېلاپلو موضوعاتو ګمرکونو او بنادر و سمبالول او په دې برخه کې د بنوالي لوپولو په برخه کې داکټر انوار الحق احدي په دې مصرف بودجه انکشافی را راضیاتې خواهند ندانست و تأکید کرد که سهل انگاری در تطبیق پروژه ها و ارایه خدمات به مردم، قابل قبول نیست. وی همچنان هدایت داد که باید در این موارد، به صورت فوري تغییر مثبت آورده شود.

جلسه اداري وزارت زراعت در مورد مصرف بودجه انکشافی برگزار شد

جلسه اداري وزارت زراعت، آبياري و مالداري تحت رهبري وزير زراعت و با حضور معينان و ريسان مرکزي اين وزارت در مورد بررسی مصرف بودجه انکشافی، فرصت ها و چالش های فراراه تطبیق پروژه ها و بررسی راه های حل آن جهت تطبیق به موقع پروژه ها برگزار شد.

در اين جلسه عبدالهادي رفيعي، معين مالي و اداري وزارت زراعت، در رابطه به مصرف بودجه انکشافی و مشكلات موجود در پروژه ها و رياست هاي مرکزي و ولائي در قسمت تطبیق پروژه ها جزئيات مفصل ارایه کرد.

داکټر انوار الحق احدي، وزير زراعت، آبياري و مالداري، وضعیت داکټر ابولگولو او مالداري وزیر کې بېخ بنسټې کرنې ترسه شي. د دې ترڅنګ، د کرنې وزیر د مالداري سکتور د کرنې وزارت له بېوالې تلپاتې پراختیا دې وزارت له لومړیتوبونو خڅه دي. هغه زیاته کړه، چې تر دې وړاندې هم د بنوالي په برخه کې یوشمېر کېنې ترسه شوې دي، خو

مرکز تماس دهقانان

دهقانان ګرامي؛

به شماره رايگان ۱۵۰ زنگ بزنيد و مشکلات تان را با متخصصين وزارت زراعت در ميان بگذاريد، به زودترین فرصت به مشکلات تان پاسخ داده خواهد شد.

۱۵۰

